

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyaē ayōdhyākāṇḍē

॥ caturaśītitaṁamaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ caturaśītitaṃ sargaḥ ॥

svabandhūn nadīsaṃrakṣaṇāya yuddhārthamudyamāya
cādiśya guhēnōpahāravastūnyādāya bharatasya samīpē
gamaṇaṃ taṃ pratyātithyaṃ svīkartumanurōdhaśca

tatō nivīṣṭāṃ dhvajinīm
gaṅgāmanvāśritāṃ nadīm |
niṣādarājō dṛṣṭvaiva
jñātīn sa paritō'bravīt || 2.84.1 ||

mahatīyamitaḥ sēnā
sāgarābhā pradṛśyatē |
nāsyāntamavagacchāmi
manasāpi vicintayan || 2.84.2 ||

yadā na khalu durbuddhi -
rbharataḥ svayamāgataḥ |
sa ēṣa hi mahākāyaḥ
kōvidāradhvajō rathē || 2.84.3 ||

bandhayiṣyati vā pāśai -
ratha vāsmān vadhiṣyati |

anu dāśarathim rāmaṃ
pitṛā rājyād vivāsitam || 2.84.4 ||

sampannāṃ śriyamanvicchaṃ -
stasya rājñāḥ sudurlabhām |
bharataḥ kaikayīputrō
hantum samadhigacchati || 2.84.5 ||

bhartā caiva sakhā caiva
rāmō dāśarathirmama |
tasyārthakāmāḥ sannaddhā
gaṅgānūpē'tra tiṣṭhata || 2.84.6 ||

tiṣṭhantu sarvadāśāśca
gaṅgāmanvāśritā nadīm |
balayuktā nadīrakṣā
māṃsamūlaphalāśanāḥ || 2.84.7 ||

nāvāṃ śatānāṃ pañcānāṃ
kaivartānāṃ śataṃ śatam |
sannaddhānāṃ tathā yūnāṃ
tiṣṭhantvityabhyacodayat || 2.84.8 ||

yadi tuṣṭastu bharatō
rāmasyēha bhaviṣyati |
iyam svastimatī sēnā
gaṅgāmadya tariṣyati || 2.84.9 ||

ityuktvōpāyanam grhya
matsyamāṃsamadhūni ca |

abhicakrāma bharataṃ
niṣādādhipatirguhaḥ || 2.84.10 ||

tamāyāntaṃ tu samprēkṣya
sūtaputraḥ pratāpavān |
bharatāyācacakṣē'tha
samayaññō vinītavat || 2.84.11 ||

ēṣa jñātisahasrēṇa
sthapatiḥ parivāritaḥ |
kuśalō daṇḍakāraṇyē
vṛddhō bhrātuśca tē sakhā || 2.84.12 ||

tasmāt paśyatu kākutsthaṃ
tvāṃ niṣādādhipō guhaḥ |
asaṃśayaṃ vijānītē
yatra tau rāmalakṣmaṇau || 2.84.13 ||

ētat tu vacanaṃ śrutvā
sumantrād bharataḥ śubham |
uvāca vacanaṃ śīghraṃ
guhaḥ paśyatu māmiti || 2.84.14 ||

labdhvānujñāṃ samprahrṣṭō
jñātibhiḥ parivāritaḥ |
āgamyā bharataṃ prahvō
guhō vacanamabravīt || 2.84.15 ||

niṣkuṭaścaiva dēśō'yaṃ
vañcitāścāpi tē vayam |

nivēdayāma tē sarvaṃ

svakē dāśagr̥hē vasa || 2.84.16 ||

asti mūlaphalaṃ caita -

nniṣādaiḥ svayamarjitam |

ārdraṃ śuṣkaṃ tathā māṃsaṃ

vanyaṃ cōccāvacaṃ tathā || 2.84.17 ||

āśaṃsē svāśītā sēnā

vatsyatyēnāṃ vibhāvarīm |

arcitō vividhaiḥ kāmaiḥ -

śvaḥ sasainyō gamiṣyasi || 2.84.18 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē

ayōdhyākāṇḍē caturaśītitaṃ sargaḥ ||